85 години

Международна научно-практическа конференция

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Том II

85 години

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

„Димитър А. Ценов" - Свищов

Международна научно-практическа конференция

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

8-9 ноември 2021 г.

Том II

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ

МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Свищов, 8-9 ноември 2021 г.

Посветена на 85 години от създаването
на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“

Сборник с доклади

ТОМ II

Международната научно-практическа конференция е организирана в изпълнение на проект №НФ-2-2021 „Устойчиво развитие и социално-икономическа кохезия през XXI век – тенденции и предизвикателства“, финансиран със средства по Наредба на МОН за насърчаване на научно-изследователската дейност

Академично издателство „Ценов“
Свищов
2021

ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ
Проф. д-р Марияна Божинова
Ректор на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ - председател
Проф. д. н. Борислав Борисов
Проф. д. н. Божидар Божинов
Проф. д-р Стоян Проданов
Доц. д-р Галина Чиприянова
Доц. д-р Здравко Любенов
Доц. д-р Иван Марчевски
Доц. д-р Ирена Емилова
Доц. д-р Искра Пантелеева
Доц. д-р Катя Личева
Доц. д-р Людмил Несторов
Доц. д-р Марина Николова
Доц. д-р Пламен Петков
Доц. д-р Силвия Костова
Доц. д-р Христо Сирашки

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ
Доц. д-р Румен Ерусалимов - *председател*
Проф. д-р Пенка Шишманова
Проф. д-р Стефан Симеонов
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Маруся Смокова-Стефанова
Доц. д-р Светослав Илийчовски
Доц. д-р Теодора Филипова
Гл. ас. д-р Асен Божиков

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Проф. д-р Любчо Варамезов - *председател*
Проф. д-р Анета Денева
Проф. д-р Атанас Атанасов
Проф. д-р Йордан Василев
Проф. д-р Красимир Шишманов
Проф. д-р Маргарита Богданова
Проф. д-р Пенка Шишманова
Проф. д-р Стефан Симеонов
Доц. д-р Александър Ганчев
Доц. д-р Венцислав Василев
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Маруся Смокова-Стефанова
Доц. д-р Румен Ерусалимов
Доц. д-р Светослав Илийчовски
Доц. д-р Теодора Филипова

Публикуваните материали са рецензирани. Авторите носят отговорност за съдържанието на материалите, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници и езиковото оформление на текстовете.

ISBN 978-954-23-2069-2 (print)
ISBN 978-954-23-2070-8 (online)

D. A. TSENOV ACADEMY OF ECONOMICS – SVISHTOV

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND SOCIO-ECONOMIC COHESION IN THE 21ST CENTURY: TRENDS AND CHALLENGES

Svishtov, 8th - 9th November 2021

Dedicated to the 85th anniversary since the establishment of D. A. Tsenov Academy of Economics

Conference Proceedings

VOLUME II

The international scientific and practical conference has been organized as implementation of project SF-2-2021 "Sustainable Development and Socio-Economic Cohesion in the 21st Century: Trends and Challenges", financed with funds by Ordinance of the Ministry of Education and Science for encouraging scientific research

Tsenov Academic Publishing House
Svishtov
2021

PROGRAM COMMITTEE
Prof. Mariyana Bozhinova, Ph.D.
Rector of D. A. Tsenov Academy of Economics
Prof. Borislav Borissov, D.Sc.
Prof. Bozhidar Bozhinov, D.Sc.
Prof. Stoyan Prodanov, Ph.D.
Assoc. Prof. Galina Chipriyanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Zdravko Lyubenov, Ph.D.
Assoc. Prof. Ivan Marchevski, Ph.D.
Assoc. Prof. Irena Emilova, Ph.D.
Assoc. Prof. Iskra Panteleeva, Ph.D.
Assoc. Prof. Katya Licheva, Ph.D.
Assoc. Prof. Lyudmil Nestorov, Ph.D.
Assoc. Prof. Marina Nikolova, Ph.D.
Assoc. Prof. Plamen Petkov, Ph.D.
Assoc. Prof Silviya Kostova, Ph.D.
Assoc. Prof Hristo Sirashki, Ph.D.

ORGANIZING COMMITTEE
Assoc. Prof. Rumen Erusalimov, Ph.D., Chairman
Prof. Penka Shishmanova, Ph.D.
Prof. Stefan Simeonov, Ph.D.
Assoc. Prof. Krasimira Slaveva, Ph.D.
Assoc. Prof. Marusya Smokova-Stefanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Svetoslav Iliychovksi, Ph.D.
Assoc. Prof. Teodora Filipova, Ph.D.
Head Asst. Asen Bozhikov, Ph.D.

EDITORIAL COMMITTEE
Prof. Lyubcho Varamezov, Ph.D., Chairman
Prof. Aneta Deneva, Ph.D.
Prof. Atanas Atanasov, Ph.D.
Prof. Yordan Vasilev, Ph.D.
Prof. Krasimir Shishmanov, Ph.D.
Prof. Margarita Bogdanova, Ph.D.
Prof. Penka Shishmanova, Ph.D.
Prof. Stefan Simeonov, Ph.D.
Assoc. Prof. Aleksandar Ganchev, Ph.D.
Assoc. Prof. Ventsislav Vassilev, Ph.D.
Assoc. Prof. Krasimira Slaveva, Ph.D.
Assoc. Prof. Marusya Smokova-Stefanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Rumen Erusalimov, Ph.D.
Assoc. Prof. Svetoslav Iliychovski, Ph.D.
Assoc. Prof. Teodora Filipova, Ph.D.

The published materials have been reviewed. The authors are responsible for the content and layout of their papers, the opinions expressed, the data used and the sources cited.

ISBN 978-954-23-2069-2 (print)
ISBN 978-954-23-2070-8 (online)

СЪДЪРЖАНИЕ

ТОМ II

МЕНИДЖМЪНТ, МАРКЕТИНГ, ПЛАНИРАНЕ, МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА, БИЗНЕС ИНФОРМАТИКА

МЕЖДУНАРОДНАТА ПРОИЗВОДСТВЕНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ
В СЪВРЕМЕННИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕН БИЗНЕС
Проф. д.ик.н. Таня Горчева 7

INTEGRATION PROCESSES IN INTERNATIONAL BUSINESS: DIAGNOSIS
OF PREREQUISITES, PARAMETRIZATION AND SIMULATION
D. Sc. Econ., Professor, Illya Khadzhynov, D. Sc. Econ., Professor, Maryna Savchenko
Docent, PhD in Economics, Mariia Shkurat 16

ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОПОРЦИИ, ДИСПРОПОРЦИИ… КОХЕЗИЯ?
(ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ)
Проф. д-р Веселин Бояджиев 25

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ В КОНТЕКСТА НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19
Гл. ас. д-р Весела Петрова, Доц. д-р Боряна Трифонова,
Гл. ас. д-р Бориславa Гълъбова, **Проф. д-р Емил Димов** 34

ГРАДЪТ - ИКОНОМИЧЕСКИ КАТАЛИЗАТОР
ЗА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНА
Проф. д-р Константин Калинков 43

ПОЛИТИКИ (НЕ)ОСНОВАНИ НА ДОКАЗАТЕЛСТВА
Проф. д-р Маргарита Богданова 51

КОНЦЕПТУАЛИЗИРАНЕ НА СИСТЕМНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ОБРАТИ
Проф. д-р Никола Янков 59

INSTITUTIONAL CHANGES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION
OF AGRICULTURE TO INFLUENCE UKRAINIAN AGRO – EXPORTS
Assoc. Prof. Oksana Kiforenko, PhD 66

ОСОБЕННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ
КОМПЕТЕНЦИЙ БЕЛОРУССКИХ МЕНЕДЖЕРОВ
Доктор экономических наук, профессор Наталья Маковская 74

ПРОБЛЕМЫ СТИМУЛИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ
ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
Профессор, доктор экономических наук Вардан Бостанджян,
Кандидат экономических наук, д-р Армине Захарян, **Юлиана Акобян** 80

СЪВРЕМЕННИ МАРКЕТИНГОВИ АСПЕКТИ НА ПАЗАРА
НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Ваня Григорова ……..…….. 91

РОЛЯТА НА ОРГАНИЗАЦИОННАТА КУЛТУРА
ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА
Доц. д-р Корнелия Тодорова ……..……..…….…….. 100

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА
КАТО ФАКТОР НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЕФЕКТИВНОСТТА
НА НОВА ПАРАДИГМА НА ИНДУСТРИАЛНОТО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Александър Александрович Сергеев …..……...…….……. 108

ОРГАНИЗАЦИОННИ ПРОЦЕСИ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Анатолий Асенов …...…….…..……. 116

ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕГРЯВАНЕ И МОБИНГ
В ДИГИТАЛНА РАБОТНА СРЕДА
Доц. д-р Венета Христова …….……..……. 124

БИЗНЕС МОДЕЛИ И ТЕНДЕНЦИИ НА ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ
Доц. д-р Веселин Попов, Доц. д-р Петя Емилова ……..……. 132

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИНФЛУЕНСЪР МАРКЕТИНАГА В БИЗНЕСА
Доц. д-р Виржиния Иванова …….……. 139

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ВЪРХУ
ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ С УСЛУГИ НА БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Галина Захариева …….……. 147

ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ – КЛЮЧОВ ФАКТОР
ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОМЯНАТА
Доц. д-р Георги Кондев ……..…….……. 155

ВЛИЯНИЕ НА TQM И ВЪНШНИТЕ РИСКОВЕ
ВЪРХУ ПРОЦЕСИТЕ СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕ
НА ПРОМЯНАТА В ОРГАНИЗАЦИЯТА
Доц. д-р Георги Кондев, Докторант Ирена Михайлова …….……..……. 164

ЕКОИНОВАЦИИ И РЕСУРСНА ЕФЕКТИВНОСТ
Доц. д-р Дафина Донева …..……. 172

ЕТИКА И ЕТИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА –
МОДЕЛИ В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР
Доц. д-р Евелина Парашкевова, Докторант Изабела Йонкова …….……. 179

МОДЕЛИРАНЕ НА ЕКСПОРТНАТА ПАЗАРНА ОРИЕНТАЦИЯ
Доц. д-р Здравко Любенов ……..……. 187

ВЛИЯНИЕ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19
ВЪРХУ ДЪЛГОСРОЧНИТЕ НАГЛАСИ И НАВИЦИТЕ
ПРИ ПОТРЕБЯВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ
Доц. д-р Иван Марчевски, Ас. д-р Криста Нейкова ……..……. 191

РЕЦЕСИЯТА ПОРОДЕНА ОТ COVID-19 И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ
ЗА ПРОМЕНИ В БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Людмил Несторов ……..……. 199

РЕКЛАМНИТЕ АГЕНЦИИ В КОМУНИКАЦИОННИЯ ПРОЦЕС
Доц. д-р Пенка Горанова ……...…….……. 210

ЕФЕКТЪТ НА РОЗЕНТАЛ – КОНТРОЛНИ И УПРАВЛЕНСКИ АСПЕКТИ
Доц. д-р Пепа Стойкова, Доц. д-р Ирена Емилова ……...…….……. 218

ДИГИТАЛНАТА ЕКОСИСТЕМА – ТЕХНОЛОГИИ И БИЗНЕС МОДЕЛИ
Доц. д-р Петя Емилова, Доц. д-р Веселин Попов ……...……...……. 227

РАЗБИРАНЕ ЗА РОЛЯТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО
В ПОСТИГАНЕТО НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Румяна Златева ……..……. 234

НАМАЛЯВАНЕ НА РАСТЕЖА И ДЕСТАБИЛИЗИРАЩИ
ЕФЕКТИ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ВЪРХУ
ГЛОБАЛНАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Румяна Златева, Доц. д-р Али Балканли ……..……. 241

ТЕОРЕТИЧНИ И ЕМПИРИЧНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА КОМУНИКАЦИОННАТА
ПОЛИТИКА НА ТЪРГОВСКАТА СТРУКТУРА
Доц. д-р Христина Михалева, Х. ас. д-р Светла Атанасова ……..……. 250

МЯСТО И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОЦЕСА ЗА УПРАВЛЕНИЕ
НА ПРОЕКТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОСТАНАЛИТЕ ПРОЦЕСИ
Доц. д-р Христо Сирашки ……..…… 259

УПРАВЛЕНИЕ НА ИНОВАЦИИТЕ В ИНДУСТРИАЛНОТО
ПРЕДПРИЯТИЕ В УСЛОВИЯТА НА КРИЗА
Гл. ас. д-р Бориславa Гълъбова ……..……..…… 266

ДИФУЗИЯТА НА ИНОВАЦИИ В БЪЛГАРИЯ
Гл. ас. д-р Даниела Илиева ……..……...…. 276

АЛГОРИТЪМ ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ
В ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНСТИТУЦИЯ
Гл. ас. д-р Деница Загорчева ……....…. 284

УПРАВЛЕНИЕ НА КАРИЕРАТА –
ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЯ
Гл. ас. д-р Десислава Алексиева ……....…. 292

УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО В ОРГАНИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Елена Йорданова ……..…..… 298

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ПЛАНИРАНЕТО
НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕСА
Гл. ас. д-р Елица Лазарова …….……..... 303

ГЛОБАЛНАТА ТЪРГОВИЯ С ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ
ПРОДУКТИ КАТО ДВИГАТЕЛ НА РАСТЕЖА
Гл. ас. д-р Ивайло Петров …….…..…. 312

ВЛИЯНИЕ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО
ВЪРХУ ЦИФРОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ
Гл. ас. д-р Кремена Маринова-Костова …….……..… 320

СТРАТЕГИЧЕСКА КОРПОРАТИВНА ОТГОВОРНОСТ –
ОСОБЕНОСТИ И ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Милен Динков …… 328

МЕДИКО-ГЕОГРАФСКАТА КОХЕЗИЯ В БЪЛГАРИЯ
Гл. ас. д-р Нели Веселинова …… 335

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ИЗНОС В КОНТЕКСТА
НА ПАНДЕМИЯТА ОТ КОВИД-19
Гл. ас. д-р Недялко Несторов ……..…..…… 343

КОРПОРАТИВНАТА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ
КАТО КОМПОНЕНТ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ –
ВЗАИМОВРЪЗКИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА
Гл. ас. д-р Станислава Стоянова …….……. 349

ИНТЕГРИРАНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ КАТО ИНСТРУМЕНТ
ЗА ПОСТИГАНЕ НА КОНВЕРГЕНЦИЯ МЕЖДУ РЕГИОНИТЕ
Ас. д-р Мариела Стоянова …….……. 357

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ ПРИ КРИЗА - СЪВРЕМЕННИ
ИЗМЕРЕНИЯ И ВЪЗМОЖНИ БИЗНЕС РЕШЕНИЯ
Ас. д-р Надежда Стефанова ……..…. 363

РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА РЕКЛАМНИЯ ПРОЦЕС В АГРОБИЗНЕСА
Ас. д-р Пламен Петров ……..……. 371

INTERNATIONAL ENTREPRENEURSHIP IN THE NEXT NORMAL:
CHALLENGES AND OPPORTUNITIES
Sen. lect. Margarita Mihaylova, PhD …….…….. 378

СИСТЕМИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА МАРКЕТИНГОВАТА
ДЕЙНОСТ В ДИГИТАЛНА СРЕДА
Д-р Ралица Янева …….…. 385

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА МЪРЧАНДАЙЗИНГОВОТО ПРОДУКТОВО НИВО ПОСРЕДСТВОМ МАТРИЦАТА ARTHUR D. LITTLE – A. D. L.
Х. ас. д-р Светла Атанасова ……..... 393

THE IMPACT OF ELECTRONIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT PRACTICES ON ACHIEVING COMPETITIVE ENTREPRENEURSHIP FOR BUSINESS ORGANIZATIONS
Mohamed Mostafa Ali AlBaz, PhD, Lecturer,
Adham Said Ali Ibrahim, MSC, PhD Student ……..……..… 401

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТНИ ЕКИПИ В МУЛТИПРОЕКТНА СРЕДА
Докторант Боян Врančев ……..…….. 409

ИНОВАЦИИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА „ЗЕЛЕНИ“ ПОЛИТИКИ В ХОТЕЛИЕРСТВОТО
Докторант Владо Божилов ……...……..……. 416

КОНФЛИКТИТЕ В ОРГАНИЗАЦИЯТА И УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
Докторант Мария Велкова ……..… 425

ОТРАСЛИ НА ИКОНОМИКАТА

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИЯТ ТУРИЗЪМ И БЪЛГАРСКАТА ПРОЕКЦИЯ
Проф. д-р Марияна Божинова ……..… 435

ИНДУСТРИАЛНА ПОЛИТИКА В ДЪРЖАВИ С РАЗВИВАЩИ СЕ ПАЗАРИ В КОНТЕКСТА НА ИНДУСТРИЯ 4.0
Проф. д.ик.н. Евгений Савелев, Проф. д.ик.н. Виталина Куриляк …….…….. 443

ОСОБЕНОСТИ НА ФОРМИРАНЕ НА МЕХАНИЗМА НА УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИТЕ КОМПАНИИ ВЪВ ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИТЕ
Проф. д-р Анета Денева, Докторант Рустам Асланзаде ……..... 451

БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ КАТО АТРАКТИВНИ НИЪРШОРИНГ ДЕСТИНАЦИИ
Проф. д-р Любчо Варамезов, Кармен Врančев ……... 457

ДИГИТАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА – ИНСТРУМЕНТ НА УПРАВЛЕНСКОТО КОНСУЛТИРАНЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СМАРТ ТУРИЗМА
Доц. д-р Николай Цонев, Докторант Данаил Алеков ……..…….. 464

ВЛИЯНИЕ НА КРИЗИСНИТЕ СЪБИТИЯ ВЪРХУ ТЪРГОВИЯТА НА ДРЕБНО
Доц. д-р Венцислав Перков ……. 472

ЗНАЧИМОСТ НА АГРАРНИЯ СЕКТОР ЗА НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Виолета Блажева …….…….. 480

НОВИ ИЗМЕРЕНИЯ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯ БИЗНЕС
В ДИГИТАЛНА СРЕДА
Доц. д-р Искра Пантелеева ……..….. 488

ТУРИЗЪМ В УСЛОВИЯТА НА COVID-19
Доц. д-р Любка Илиева ……..….. 497

ФОРМИРАНЕ НА СЕНЗОРНИ ИЗЖИВЯВАНИЯ В ТУРИСТИЧЕСКИТЕ
ПАКЕТИ КАТО ФАКТОР ЗА ЗАВРЪЩАНЕ НА ТУРИСТИТЕ
В ДЕСТИНАЦИЯТА
Доц. д-р Мариана Янева, Д-р Ралица Георгиева ……..… 505

БИЗНЕС ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОДУКТИТЕ ПО ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ
И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕТО ИМ В ТУРИСТИЧЕСКИТЕ
РАЙОНИ В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Мариана Янева, Д-р Стилияна Басмаджиева ……. 513

СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ АГРАРЕН СЕКТОР
В УСЛОВИЯ НА ТРАНСФОРМИРАЩА СЕ
КЪМ УСТОЙЧИВОСТ ИКОНОМИКА
Доц. д-р Марина Николова ……..…… 523

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВ КООПЕРАТИВЕН
МОДЕЛ В БЪЛГАРСКОТО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
Доц. д-р Маруся Линкова ……..….. 532

ИЗИСКВАНИЯ ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВОСЛОВНИ
И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД В ЦЕХОВЕТЕ
ЗА КОНФЕКЦИОНИРАНЕ НА ОБУВНИ ИЗДЕЛИЯ
Доц. д-р Николай Карев ……..……. 539

ТЪРГОВИЯТА НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ –
АНАЛИЗИ И ТЕНДЕНЦИИ
Доц. д-р Петранка Мидова ……..…… 547

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОЦЕНКА НА ПАКЕТИ ОТ АКЦИИ
Доц. д-р Светослав Илийчовски ……..... 555

ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ТЕКСТИЛНАТА ИНДУСТРИЯ
В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Сергей Найденов, Докторант Калин Петров Киряков …….. 564

ОМНИКАНАЛНАТА ИНТЕНЗИВНОСТ НА АСОРТИМЕНТНО ПРЕДЛАГАНЕ
КАТО ДЕТЕРМИНАНТА НА ПОТРЕБИТЕЛСКАТА УДОВЛЕТВОРЕНОСТ
Доц. д-р Симеонка Петрова …. ……...571

КООПЕРИРАНЕ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВ
РАСТЕЖ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Славена Стоянова ……..…… 579

РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА И ПРОГРАМИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ
ТЕРИТОРИЯТА И ТУРИЗМА В СЪВРЕМЕННИТЕ УСЛОВИЯ
Доц. д-р Тихомир Личев ……. 587

СОЦИАЛНАТА КОХЕЗИЯ – ХАРАКТЕРИСТИКИ
И ТЕОРЕТИЧНА РАМКА
Гл. ас. д-р Ваня Ганева ……..….. 595

КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА БЕЗОТГОВОРНОСТ
Гл. ас. д-р Емил Николов …… 603

ЗАЕТИТЕ ЛИЦА В ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ –
СЪСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ
Гл. ас. д-р Зоя Иванова …… 611

ИНТЕЛИГЕНТНИ РЕШЕНИЯ ЗА ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО –
ОБЛАЧНА БАЗИРАНА ТОЧКА НА ПРОДАЖБА
Гл. ас. д-р Иван Маринов …… 619

КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА - МОДЕЛ ЗА ПОВИШАВАНЕ
УСТОЙЧИВОСТТА НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО
Гл. ас. д-р Илияна Кръстева ……... 625

ДИНАМИКА В ЗАЕТОСТТА НА ЛЕГЛОВАТА БАЗА ПО БЪЛГАРСКОТО
ЧЕРНОМОРИЕ ЗА ПЕРИОДА 2019-2021г.
Гл. ас. д-р Любомира Тодорова……632

ПРИЛОЖЕНИЕ НА СКЛАДОВИТЕ СИСТЕМИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА
ТЪРГОВСКИТЕ ПРОЦЕСИ ПРИ ОМНИКАНАЛНИ ТЪРГОВЦИ
Гл. ас. д-р Марияна Кътева…….. 638

ХОТЕЛИЕРСТВОТО В БЪЛГАРИЯ В УСЛОВИЯТА НА COVID-19
Гл. ас. д-р Павлин Павлов ……..……645

ПЛАНЪТ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ – СМЯНА НА ПРИОРИТЕТИТЕ
В ТРАНСПОРТНИЯ СЕКТОР
Гл. ас. д-р Петя Коралова-Ножарова, Гл. ас. д-р Щерьо Ножаров…….……651

МРЕЖОВИ ВЕРИГИ НА ДОСТАВКА В АГРОБИЗНЕСА
Гл. ас. д-р Радка Ненова ……..…….…….659

ДИНАМИКА И РАЗВИТИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕНОСТТА
НА ТРУДА В СЕКТОР УСЛУГИ
Гл. ас. д-р Силвия Господинова …….……...667

СЪЩНОСТНИ АСПЕКТИ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Цветелина Кабакчиева ……..……675

ФОТОВОЛТАИЧНИТЕ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТА
НА ЗЕЛЕНАТА СДЕЛКА
Гл. ас. д-р Явор Станев ……681

ТЕРИТОРИАЛНА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА СЕКТОР НЕДВИЖИМА
СОБСТВЕНОСТ И ФАКТОРИТЕ, КОИТО МУ ВЛИЯЯТ
Гл. ас. д-р Яна Стоенчева ……..….. 686

ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИТЕ
НАМЕРЕНИЯ НА МЛАДИТЕ
Ас. д-р Ивайло Костов ……..695

НАЧИНИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ДРЕБНИЯ ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ
БИЗНЕС В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА СЛЕД COVID-19
Ст. преп. Елка Узунова ……702

ПРОИЗВОДСТВО НА ВОДОРОД ЧРЕЗ ЯДРЕНИ ЦЕНТРАЛИ –
ПЕРСПЕКТИВИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА
Д-р Борислав Боев ……...……..708

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ТРЪЖНИТЕ ПРОЦЕДУРИ В УПРАВЛЕНИЕТО
НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ – АКЦЕНТИ И ПРОБЛЕМИ
Доктор Валери Велковски ……..…….716

ПРОГРАМАТА ЗА ПРОФИЛАКТИКАИ РЕХАБИЛИТАЦИЯ
НА НОИ КАТО ЧАСТ ОТ ДЪРЖАВНАТА ПОЛИТИКА
ЗА ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ
Доктор Кристина Георгиева ……..725

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
НА ИНДУСТРИАЛНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО КОХЕЗИОННАТА
ПОЛИТИКА ПРЕЗ XXI-ВЕК
Докторант Айтен Сабри …….. 733

ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО
Докторант Александър Личев ……740

ПРИКЛЮЧЕНСКИЯТ ТУРИЗЪМ КАТО НЕРАЗДЕЛНА
ЧАСТ ОТ СВЕТОВНИЯ ТУРИЗЪМ
Докторант Виктория Янакиева ……..748

НЕГАТИВНИ ПРОЯВЛЕНИЯ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО
НА МЕДИЦИНСКИЯ ТУРИЗЪМ
Докторант Десислава Александрова ……..754

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА
ЗА СЕРИАЛИЗАЦИЯ НА ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ ОТ СТРАНА НА ООП
Докторант Димитър Райчев ……761

РАЗБИРАНЕ ЗА РОЛЯТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО В ПОСТИГАНЕТО НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ[1]

Доц. д-р Румяна Златева[2]

Резюме: *Докладът разглежда ключовата роля на образованието за успеха на целите за устойчиво развитие, концепцията за което се утвърди като една от най-значимите глобални инициативи. В разработката се подчертава, че информираността, ангажираността и отговорното поведение, за които образованието може да допринесе и насърчи, не могат да бъдат надценени. Коментира се инкорпорирането на идеята за устойчивостта в политики, програми и планове, които адресират текущи и бъдещи предизвикателства в сферата, на глобално, европейско и национално ниво.*

Ключови думи: *Образование, устойчиво развитие, устойчивост, политики, програми, планове*

JEL: I28; I25; O21

UNDERSTANDING THE ROLE OF EDUCATION IN ACHIEVING SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Assoc. Prof. Rumyana Zlateva, PhD

Abstract: *The report examines the key role of education for the success of the Sustainable Development Goals, the concept of which has established itself as one of the most significant global initiatives. The paper emphasizes that the awareness, commitment and responsible behavior that education can contribute to and encourage cannot be overestimated. The incorporation of the idea of sustainability into policies, programs and plans, which address current and future challenges in the field, at global, European and national level, is commented on.*

Key words*: Education, sustainable development, sustainability, policies, programs, plans*

JEL: I28; I25; O21

1. Въведение

Пандемията от заболяването COVID-19 предизвика необратими промени с глобално значение и ускори достигането на време, в което критично се прояви както необходимостта, така и значението на информираността, ангажираността и отговорното поведение. Потребността от разумен избор, за който образованието може да допринася и насърчава, във всички сфери на основните обществени системи, се прояви повече от всякога. Показа се

[1]Настоящият доклад е частично финансиран по проект №РД-08-108/02.02.2021 „Интелигентно управление: устойчиво социално-икономическо развитие“ от Шуменски университет „Епископ Константин Преславски”.

[2]r.zlateva@shu.bg, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски”

нуждата отделни хора, семейства, общности, организации и правителства, да правят интегрирани избори като по този начин се създават предпоставки за устойчивото бъдеще за всички. Именно образованието създава възможности да се натрупат знания и умения, които благоприятстват устойчивото поведение. То изначално отговаря за успеха на целите за устойчиво развитие като преобразува, но преди това формира разбиране за правилни избори и разграничение от грешни избори.

В пандемичното време се очерта ясно едновременно ключовата необходимост, ключовата възможност и ключовата значимост на образованието, разширявайки глобалните възможности по начин, който позволява пълноценното му участие за успеха на целите за устойчиво развитие като същевременно е съществена част от тях.

В актуалността на този контекст докладът цели да се разкрие ролята на образованието в постигането на устойчиво развитие. В тази връзка задачите му се свързват с: 1) изясняване на схващането за понятията „устойчивост“ и „устойчиво развитие“; 2) посочване на някои специфики на образованието за устойчиво развитие, свързани с инкорпорирането на идеята за устойчивостта в политики, програми и планове и 3) представяне на разбиране за мястото на образованието в разглежданата трансформация.

Получаването на подходящо образование може да промени ценностите и поведението на хората като ги насърчи да възприемат начин на живот и развитие, съобразен с приципите на устойчивостта. Образованието може също така да допринесе и ускори, или най-малкото да не влоши, постигането на благосъстояние, прекъсвайки кръга на бедността, да прекрати недохранването и намали разпространението на заболявания, които обхващат много хора по целия свят.

2. Разискване на концептуалната рамка на устойчивото развитие

Утвърдена като една от най-значимите глобални инициативи, концепията за устойчиво развитие си служи с термините „устойчивост“ и „устойчиво развитие“, които изглеждат лишени от сложност, а донякъде и от привлекателност, така нужна за мобилизиране на усилията в тази посока. Постигането на съгласие за единното им разбиране не е лесно, тъй като се използват в различни контекст и смисъл, а яснотата при употребата им, точността на общественото разбиране, е гарант за осъществяването на трансформация в посока към устойчиво общество.

Може би най-лесно се разбира смисъла на устойчивостта и устойчивото развитие като първо се дефинира неустойчивото развитие: такова развитие, което води до бързо влошаване на способността на Земята да поддържа човешкото благосъстояние. Тук следва да се зададе въпроса, може ли въобще развитието да е устойчиво, не се ли свързва то с употребата на ресурси, голяма част от които не се възстановяват. Дали не се върви в грешна

посока към устойчивостта като се изисква развитие? Вероятно това, което се желае като „устойчивото развитие“ и това което е необходимо, се свързва със стабилността на обществото по отношение на потреблението, с намаляването му, а дори и с генериране на повече ресурси, отколкото използва.

Устойчивото развитие, дори както се разбира днес, е трудно да се осмисли без да дистанциране от линейната и насочване към икономика с ниска въглеродна интензивност и кръгова икономика, а след това и към икономика с намаляващо потребление на ресурси. Може би, устойчивото развитие, както ще се разбира утре, ще зависи не от развитието, а от разнообразието, което ще предпазва и от застой. Засега просто трябва да се целим в постигането на устойчивост, в трансформиране, а дефинициите ще се преобразуват докато достигнат чистотота на смисъла, който се влага в тях. При все това, е необходима известна увереност в правилността на това, което се прави.

Едно от определенията за устойчивото развитие, което се дава в Доклада на Световната комисия по околна среда и развитие (1987), го очертава като развитие, което отговаря на нуждите на настоящето, без да компрометира способността на бъдещите поколения да задоволят собствените си нужди. Устойчивостта се посочва в речника „Колинс“ като способността да се поддържа стабилно ниво, без да се изчерпват природните ресурси или да се причинят сериозни екологични щети, без да причиняват проблеми. Някои изследователи (Schneidewind, и др. 2018) дават образна формулировка на устойчивостта, охарактеризирайки я като добър живот за около десет милиарда души в рамките на екологичните граници на нашата планета. Това, което е необходимо, според тях, за трансформиране към устойчивото развитие е способност да се комбинират културни промени, интелигентна политика, нови икономики и иновативни технологии.

Седемнайсетте цели за устойчиво развитие на ООН, които се споделят и от ЕС, очертават постигането на по-добро и по-устойчиво бъдеще за всички като се занимават с глобалните предизвикателства, пред които светът се изправя, включително осигуряване на приобщаващо и справедливо качествено образование и насърчаване на възможностите за учене през целия живот за всички. При това следва да се отбележи, че Европейската Комисия използва всички инструменти, с които разполага, включително и тези за по-добро регулиране, за да гарантира, че съществуващите и новите политики вземат под внимание трите стълба на устойчивото развитие: икономически, екологичен и социален. ЕС се стреми да играе водеща роля с държавите- членки, в изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г.. Целите за устойчиво развитие се включват във всеки един от 10-те приоритета на Европейската комисия. При това е важно е да се подчертае, схващането, че няма цел или набор от цели, които да са подходящи за употреба във всички контексти.

Националното законодателство на Република България се хармонизира със законодателството на ЕС като са приети стратегии, планове и програми, които от своя страна отразяват основните принципи на Дневния ред 2030 на ООН в областите на сътрудничество в изпълнение на 17-те глобални цели на ООН за устойчиво развитие. В Доброволният национален преглед на Република България (2020) за изпълнението на целите за устойчиво развитие се очертава напредък по най-важните показатели и постигането им на местно, национално, регионално и глобално равнище. В него се посочва, че образованието е национален приоритет и е предпоставка за постигането на всички цели на ООН за устойчиво развитие.

Несъмнено съвременното общество се нуждае от преминаване към устойчив живот, вероятно базиран повече на разнобразието, което ще предпазва от застой, отколкото на развитието. Трансформацията, която предстои, неизбежно се свързва със структурни промени, с победители и губещи (поне временно) от разнообразните ефекти на процеса, включително върху разпределението. В този аспект има основания да се счита, че образованието има значима роля в постигането на устойчивост.

3. Признаване на възможностите на образованието за устойчиво развитие

Информираността, ангажираността и отговорното поведение, за които образованието може да допринесе и насърчи, не могат да бъдат надценени. Това се свързва с мястото, което то заема при възпроизвеждане на производствената сила на обществото за материалното и нематериалното производство, включително само за себе си, както и с формиране на поведение, базирано на способността да се правят интегрирани избори, благоприятстващи устойчивостта като цяло.

Политиките възникват в резултат на нуждата от обща позиция, координирано поведение и пространство от взаимодействия за разрешаване на проблеми. Тяхното съдържание се диктува от действителните нужди на обществото. Това налага необходимостта от такива, които да се фокусират и върху образованието.

Сам по себе си, терминът „образование“ има поне няколко измерения: процес, резултат, система, стойност. По дефиниция на Генералната конференция на ЮНЕСКО, приета от 20-та сесия, образованието е процеса и резултата от подобряване на способностите и поведението на личността, в които се достига социална зрялост и индивидуален растеж. Определението на ЮНЕСКО, посочва, че образованието за устойчиво развитие дава възможност на учащите да вземат информирани решения и отговорни действия за целостта на околната среда, икономическата жизнеспособност и справедливото общество, за настоящите и бъдещите поколения, като същевременно зачитат културното разнообразие.

Подобно на устойчивото развитие и/или устойчивостта, с конструкта „образование за устойчиво развитие“ се описва широк спектър от процеси, резултати, стойности. Те отразяват разбирането за приноса му чрез личностното, социалното и професионалното развитие.

Силата на образованието в контекста на устойчивото развитие се поставя в центъра на общественото внимание, когато Общото събрание на ООН обявява периода от 2005г. до 2014г. за Десетилетие за образование за устойчиво развитие. Десетилетието спомага за разбирането на образованието като незаменим елемент при постигането на устойчивостта.

Стратегията на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (2005) за образование за устойчиво развитие посочва че, образованието, като основно човешко право, е необходимо условие за постигането на устойчиво развитие и е основен инструмент за добро управление, умение за вземане на решения въз основа на достатъчна и добре основана информация, и популяризиране на демокрацията. Образованието за устойчиво развитие разгръща и укрепва способностите на отделните индивиди, групи, общности, организации и държави да вземат своите решения и да правят своя избор в ползва на устойчивото развитие. По този начин може да се промени нагласата на хората и да им се предостави възможността да се направи света по-безопасен, по-здрав и по-просперираш и с това се подобри качеството на живот. Стратегията цели да се стимулира разработване и внедряване на образованието за устойчиво развитие в официалните образователни системи на страните-членки при всички приложими образователни предмети, както и в неофициалното и неформално образование. Това е предпоставка за даване на необходими знания и умения по отношение на устойчивото развитие, за увеличаване на конкурентоспособността и вътрешната увереност за работа в тази посока.

Поглед към политиките на ЕС показва, че те инкорпорират идеята за устойчивостта в образователни политики, програми и планове, които адресират текущи и бъдещи предизвикателства в сферата, на европейско и национално ниво и са насочени към постигане на Европейското образователно пространство до 2025 г., което цели да подкрепи държавите-членки на Европейския съюз в изграждането на устойчиви и перспективни системи за образование и обучение. Европейското образователно пространство се свързва с ЕС от следващо поколение, с Плана на ЕС за възстановяване от COVID-19 за извеждане на Съюза от кризата и към модерна и по-устойчива Европа, подходяща да се справи с цифровите и зелените преходи. Работата на Европейската комисия се съгласува с текущата работа на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) по въпросите на образованието за устойчиво развитие и целите за устойчиво развитие до 2030 г. в по-широк план. Определят се редица ключови области, които се насочват към: 1) учене през целия живот, с акцент върху екологичната устойчивост, целящо предоставяне на възможности и мобилизиране на

всички граждани; 2) учене, преподаване и сътрудничество, основани на участие, за да се развият компетентности за устойчивост; 3) прилагане на практика наученото чрез осъществяване на свързаност между преподаването и ученето, физическата среда, партньорствата, общността.

4. Заключение

Изложеното разбиране за образованието се съпътства неотменно от възгледи за потребността от изменението му, която се обуславя от глобални промени, зараждащи се на различни равнища, от реформаторски виждания и стратегически политики. Променящото се образование е образование за устойчиво развитие. С него се свързват високи, дано не непосилни, очаквания - да се придържа към традиционни ценности, но и да формира нови в контекста на очакваните многообразни, а оказва се и стремителни, промени. Пандемията от COVID-19 отключи нарастващо търсене на образование, което надхвърля преподаване на знания и умения. Нещо повече, пренасяйки върху образованието идеята за устойчивостта, може да се говори не само за дългосрочност, сигурност, защита, а и за мета устойчивост, тоест за нещо повече от материални и нематериални компоненти.

Прилагането на образование за устойчиво развитие е междусекторна инициатива, която се нужае от публична подкрепа и политическа воля, за да се осъществи във всички видове, системи и нива на образованието. Промяна на поведението сега ще бъде от полза за благоденствието и благосъстоянието на бъдещите поколения. Повишаване на видимостта на образованието като генератор за устойчиво развитие е безспорна необходимост. Наша обща отговорност е да се работи така, че това да се случва.

Използвани източници:

Доброволен национален преглед на изпълнението на Целите на ООН за устойчиво развитие в Република България (2020), 53-58. Последно посещение август 20, 2021 URL: https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=4980

Европейска комисия. Подход на ЕС към устойчивото развитие. Подход на ЕС към изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие. Последно посещение август 15, 2021 URL: https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/eu-approach-sustainable-development_bg

Стратегия на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации за образование за устойчиво развитие приета на Срещата на високо ниво на министрите на околната среда и образованието. (2005, март). Последно посещение август 20, 2021 URL: https://unece.org/DAM/env/esd/strategytext/strategyinBulgarian.pdf

Schneidewind, U., Fischedick, M., Lechtenböhmer, S., Liedtke, C., Thomas, S. & anderen (2018). Die Große Transformation. Eine Einführung in die Kunst gesellschaftlichen Wandels. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch.

Collins Dictionary. [Речник „Колинс“]. Последно посещение юни 05, 2021 URL: https://blog.collinsdictionary.com/language-lovers/the-year-of-lockdown/

European Commission. European Education Area. [Европейска комисия. Европейско образователно пространство]. Последно посещение август 22, 2021 URL: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_en

Report of the World Commission on Environment and Development. Our Common Future. Brundtland Report. [Доклад на Световната комисия по околна среда и развитие. Нашето общо бъдеще. Доклад Брундтланд]. (1987, March 20) Последно посещение август 21, 2021 URL: https://digitallibrary.un.org/record/139811?ln=en

UNESCO. [ЮНЕСКО]. Последно посещение август 18, 2021 URL: https://en.unesco.org/themes/education-sustainable-development/what-is-esd

United Nations. [Организация на обединените нации (ООН)]. Последно посещение август 17, 2021 URL: https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/

Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. [Трансформиране на нашия свят: Програма за устойчиво развитие до 2030 г.] Последно посещение септември 09, 2021 URL: https://sdgs.un.org/2030agenda